

TORONYIRÁNY

XVII. 18.

2023. április 30.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTEŚITŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Húsvét 4. vasárnapja

Az Isteni irgalmasság vasárnapja

Május 1. Szent József, a munkás

Május 3. Szent Fülöp és Jakab apostolok

Az élet az a nagy ajándék, amelyet Isten kezdetben is megígért az embernek. Az Ószövetségen végigvonul az a meggyőződés, hogy Jahve az élő Isten, tehát a jövőt csak tőle lehet várni. Az evangéliumban Jézus minduntalan úgy nyilatkozik meg, mint aki az életet ígéri és osztogatja. Az életet az Atyától kapta, de a Fiú jogán birtokolja (5,26). Így megvan a joga, hogy szabadon adományozza. Sőt megígérte azt is, hogy övéinek nem fogja szűken mérni. Igazi életnek csak azt lehet nevezni, amit ő ad, mert azon már nem uralkodik a halál. Hallgatói még nem érthették meg a bőséget, de annál jobban megértette az apostoli egyház, amely már az ő feltámadásából és megdicsőüléséből élt. Nála az élet magába foglalta a hazatérést az Atyához és a fiúi örökség átvételét. A benne hívők is azáltal jutnak el az élet bőségére, hogy részesednek feltámadásában, és az Atyánál elnyerik érdemeik jutalmát. Ha viszont arra gondolunk, hogy az ő megdicsőült élete kegyelem formájában már bennünk van, akkor ígérését úgy is kell értelmeznünk, hogy már itt a földön ki akarja bontakoztatni bennünk azt a hitet, reményt és szeretetet, amely nem más, mint a természetfölötti élet megnyilatkozása.

Gál Ferenc

A szentmise olvasmányai

1. ApCsel 2,14a.36-41 Péter apostol pünkösti beszédének hatására mintegy háromezer ember megkeresztelkedik.

2. 1Pét 2,20b-25 Jézus vétkeinket saját testében felvitte a keresztfára, hogy meghaljunk a bűnöknek, és az igazságnak éljünk. Az ő sebei által szereztünk gyógyulást.

3. Jn 10,1-10 Jézus magát kapunak mondja, egyedül rajta keresztül juthatunk az élet teljességére.

Papi és szerzetesi hivatások vasárnapja

A mai evangéliumban az Úr Jézus kijelenti, hogy ő a juhok számára az ajtó, majd később, hogy ő a jó Pásztor. Ma az Egyház papi hivatásokért könyörög.

Előttünk áll a Jézus korabeli akol képe: az őr csak a juhok pásztorait engedi be oda, s előttük haladva vezeti ki őket. A juhok ismerik a pásztort, s csak őt követik. Jézus kijelenti: A juhok számára én vagyok az ajtó. Akik előttem jöttek, tolvajok és rablók. Ez a megjegyzés nem az ószövetségi prófétákra vonatkozik, hanem azokra, akik mind a zsidó, mind a pogány világban azt állították, saját erejükkel képesek elhozni az embereknek az isteni dolgok ismeretét és az üdvösséget. Ezért aztán gyakorlatilag a halálba vezettek. Az Úr Jézus viszont azért jött, „hogy életük legyen és bőségben legyen”. De hogyan kell érteni Jézus szavait, hogy a juhok számára ő az ajtó? Az egyik választ megadja az olvasmány. Péter apostol a pünkösti beszédében a „Mit tegyünk hát, testvérek?” kérdésre így felelt: „Tartsatok bűnbánatot, és keresztelkedjék meg mindegyiktek Jézus Krisztus nevében bűneitek bocsánatára. Akkor elnyeritek a Szentlélek ajándékát.” Vagyis így léphetünk be a kapun: megkeresztelkedünk Jézus Krisztus nevében, és keresztények leszünk. Ma a vélemények zűrzavarában fontos megvallani, hogy „nincs üdvösség senki másban. Mert nem adatott más név az ég alatt az embereknek, amelyben üdvözülhetnénk” (ApCsel 4,12).

A másik választ a szentleckében kapjuk meg, Péter apostol első

leveléből. Arra kér minket, hogy kövessük Krisztus példáját, „mert Krisztus is szenvedett értünk, nektek példát hagyva, hogy a nyomában járjatok”. Vagyis arra buzdít, hogy türelemmel viseljük el a szenvedéseket, ne válaszoljunk az erőszakra erőszakkal, a rosszra rosszal, hanem nagylelkűen, szeretettel. Mert a gyűlöletet csak szeretettel lehet legyőzni. Így lesz számunkra kapu az Úr Jézus, ha az ő példáját követjük. Az Úr Jézus apostolokat választott, hogy jelenvalóvá tegyék őt, egészen a végső eljöveteleig. Az apostoli utódlás az egyházi rend szentségében valósul meg. Így a pap Krisztust teszi jelenvalóvá. Ahogy a II. Vatikáni Zsinat írta: „Krisztus mindig jelen van Egyházában, de kiváltképpen a liturgikus cselekményekben. Jelen van a szentmisében, a pap személyében, (...) és kiváltképp jelen van az eucharisztikus színek alatt. (Sacrosanctum concilium, 7)

Sokszor használták a papra alkalmazva a kifejezést: Alter Christus. De ez áll minden keresztényre is. Szent II. János Pál és XVI. Benedek szerint a pap még több okból Alter Christus. A pap nem egy másik Krisztus Krisztus mellett, hanem ő maga Krisztus, szentségileg megjelenítve. Létében lett Krisztushoz alakítva. Így lesz magának Krisztusnak a szentsége, vagyis jele és eszköze. A pap elsősorban létével pap, és nem azzal, amit tesz. Így a papságot nem lehet a funkcióra redukálni. Van hatalma, ezt megvalljuk: misézni, gyóntatni, de nem egyszerűen szentségkiszolgáltató.

A papi lét gyökere a szent karakter, amit a szentség közöl. Amikor a pap cselekszik, Krisztus helyét tölti be, és nem csak Krisztus nevében, hanem Krisztus személyében cselekszik. Mindez természetesen nem a pszichológiai rendbe tartozik. Robert Sarah bíboros írta Pou l'éternité című új könyvében: Ha egy pap beteget látogat, jelenvalóvá teszi az Egyház egy szenvedő tagja számára Krisztusnak a Papnak személyét. Lehet, hogy vannak civil beteglátogatók, akik ebben képzetebbek, s talán alkalmasabbak, mint ő, de van valami, amire egyedül ő képes jelenvalóvá tenni a beteg előtt Krisztust, a Papot. Ha egy pap hitoktat, lehet, hogy egy civil hitoktató ügyesebben, pedagógiailag képzetebben teszi, de a pap személyében Jézus, a jó Pásztor van övéi között, valóban szentségileg.

Isten csodálatos ajándéka a papi hivatás, ami alázatot, hitet és szeretetet kíván azoktól, akiket Isten meghívott erre.

Szent Norbertnek tulajdonítják a következő mondást: „Ó, pap, ki vagy te? Nem vagy pap magad által, mivel te nem vagy semmi. Nem magadért vagy pap, mivel az emberek közvetítője vagy. Nem magadnak vagy pap, mivel te az Egyház jegyese vagy. Nem vagy a magadé, mivel mindenki szolgája vagy. Ki vagy akkor tehát? Minden vagy semmi.” (Robert Sarah bíboros) A mai vasárnapon imádkozunk papi hivatásokért, szent papokért! Akik tudják, hogy önmagukban semmik, de Krisztusban, Krisztust közvetítve, megjelenítve a legnagyobbat adják az embereknek, a világnak: Krisztust, a Mindent.

Pápai Lajos

Csak ti vagytok nekik! (39.)

NAGY TITOK: A MESÉLÉS

Hogyan lehet a gyerekeknek a halálról, a szexről, a barátságról, a pénzről, a szomorúságról, a rettegésről, a válásról és a pereskedésről beszélni? Hogyan lehet velük megértetni, hogy az éjszaka nem is olyan sötét és a félelem elkerülhetetlen, és a felnőttek is hibázhatnak?

A szülőknek nem kell kivárni, hogy a gyerekek 40-es cipőt hordjanak ahhoz, hogy a világ eseményeiről érdekes kérdéseket tehessenek fel. Sok szülő abba a kísértésbe esik, hogy gyermekükről csak a „világos” oldalt szemlélik: milyen jó étvágyuk van, nyugodtan alszanak-e vagy hogyan tanulnak?

Valójában a „titok”: a gyermek alszik és szenved. Ezt sokszor elfelejtik. Ez a csend bűnös, „a kínzó kérdés” még rosszabb: „Mit csináltál az iskolában?; Szedd rendbe a szobádat!; Legalább három percig mosd meg a fogadat, edd meg a salátát és siess!”

„Na, drágám, hogyan telt a napod?; Volt-e jó étvágyad?; Hogyan feleltél matekból?” Az eredmény sokszor kiábrándító. Az apró kis interjúalany begubózik. Nem szereti a faggatást, a kíváncsi felnőtteket. Unottan válaszolnak: „Elég a kérdésekből!; Hagyj már békében!...”

A szülők szándéka nem rossz. Tudják, hogy a világ „csalánja” megcsípi a gyerekeket is, és nem tudnak kiirtani minden tövist az életükből. Mégis, hogyan lehet velük beszélni a halálról, a szexről, a kényes témákról?

A szakértők a 8-12 éves kor közötti időt „lappangási időnek” nevezik. Ez egy figyelemre méltó kor. Az ex-gyerekek belsőleg feldolgozták a tiltásokat. Nem ordítanak, nem sírnak és nincsenek válságban. Mindent megszoktak: azt is, ha az apu későn jön haza, ha anyunak nincsen ideje válaszolni a kérdéseikre stb. Legfeljebb elalvási zavarokról panaszkodnak. Fontos, hogy a gyerek ne bajlódjon sokat kora problémáival, mielőtt a serdülőkorba lép, inkább segítsük őt a rá váró kérdések megoldásában. Gondot okoz neki, hogy saját problémájáról beszéljen: fél, hogy meg ne sértse szüleit. Inkább gyomorrontásról panaszkodik, de nem szól egy szót sem arról, hogy az iskolában egy banda molesztálja.

A gyerekeknek szükségük van arra, hogy valaki elmondja nekik, hogyan viselkedjenek a veszélyes helyzetben, hogyan viszonyuljanak a vészhelyzetekhez, hogyan találjanak magukra, mikor minden összezavarodott körülöttük. Tudniuk kell azt is, hogyan viselkedjenek az igazságtalan helyzetekben. Úgy látjátok, hogy gyermeketek szomorú és levert? Kezdjétek el: „Volt egyszer egy...” Megszűnik a rettegés és a gyermek közlékenyvé válik. Ő lesz a kisnyúl vagy a kiséger, de lehet az ifjú herceg is.

Amikor a gyerek hallja a királynő meséjét, aki a vár toronyszobájába zárkózott, mert egyedül volt, derűssé válik, mert a távolban és régen történt. Az idő és a távolság megszünteti a félelmet. Ha arról meséltek neki, hogy az iskolában egy banda terrorizálta a gyerekeket, talán ezt fogják mondani: „Anyu, ez a történet emlékeztet valakire...”

A felnőttől hallott elbeszélés az első filozófiai bizalmas közlés. Sikerül neki áthidalni az „én” határát.

A történetek új kapcsolatokat hoznak létre, legyőzik az elszigeteltséget, áttörnek a mindennapok korlátait, értelmet adnak a szenvedésnek, amelyek a célba jutást akadályozzák, de ami a legfontosabb, segítik a sikeres kapcsolat és megértés kialakulását a felnőttek és a gyerekek között.

Amikor egy felnőtt és egy gyerek együtt néznek egy filmet, egymás mellett ülnek: bár közel vannak egymáshoz, a képernyőt figyelik, még sincs köztük kapcsolat. Ellenben, amikor megbeszélnek valamit, vagy a felnőtt felolvas egy novellát, már közeli társakká válnak. A gyermek védettnek és biztonságban érzi magát. Értik egymást, tudják, miről van szó.

A lehetőség, hogy magyarázatot fűzzenek egy eseményhez, egészen más jelleget ad az együttlétnek, mintha csak a képernyő előtt ülnének. Az elbeszélő mondanivalóján keresztül több érzelmeket mutathat ki, változtathat a szövegen és meg is kérdezheti hallgatóját, véleménye szerint mi lesz az elbeszélés befejezése. Néha az elbeszélő fontosabb szerepet játszik, mint maga a történet. Egy édesapa felolvasása felejthetetlen lehet.

A családban kínos csend alakul ki, amikor Istenről vagy vallásos dolgokról van szó. Ezt a szülők egy, a Bibliából felolvasott szép történettel feloldhatják.

Bruno Ferrero

***

Imádság Ferenc pápa magyarországi látogatására készülve

Mennyei Atyánk, gondviselő Istenünk!

Köszönjük, hogy Te kísértél minket történelmünk során.

Vétkeinket megvallva kérjük,

hogy egyre jobban megismerjük Fiadat, Jézus Krisztust!

Ő a mi biztos jövőnk.

Azért jött, hogy életünk legyen békében és önzetlen szeretetben.

Bizalommal kérjük,

hogy Nagyasszonyunk, a Boldogságos Szűz Mária,

valamint a magyar szentek és boldogok közbenjárására

Szentatyánk, Ferenc pápa közelgő látogatása

legyen kegyelem és erő forrása,

hogy hitünkben növekedve

egymással és a többi nemzettel békességben éljünk,

reménnyel építsük földi hazánkat,

és parancsaidat teljesítve eljussunk az örök hazába.

Ámen.

Vasárnapi jegyzet

Fülöp és Jakab (1.)

Bibliai személyek felől bővebben érdeklődni gyakorta meddő törekvés. De akár egyetlen megnyilatkozásuk „elárulhatja” őket. Összefüggések láncolata az Írás, amelyből mindig kikövetkeztethető egy-egy „homályosabb arc” körvonala. A határtalant kijelölheti akár egyetlen szó, példa, legszűkebb kommunikációs közlés...

Fülöp az ötödik az apostoli testületben. Halász. Még a legendák is szűkösen szólnak róla. Orosz pusztákon hirdette a jó hírt – tartotta a hagyomány. Kis-Ázsiában szenvedett mártíromságot. Az ifjabb *Jakobot* az „Úr testvérének” hitték. Jeruzsálem első püspöke volt, akit letaszítottak a templom tetejéről. Május első napjának pogány hagyományát az egyház általuk szentelte meg. A nép zöld lombokba öltöztette őket. *Temesvári Pelbárt* a XV. században említi a májusi virágos ág eredetét: Fülöp ellenségei a házat, ahol az apostol lakott, ággal jelölték meg: hogy tudják, hol keressék. Reggelre – angyali beavatkozásra – minden házon zöld ág díszlett. A tudós ferences arra is utal, hogy a májusfa állítása a két vértanú emlékét idézi. (Vándormotívumként említi a néprajztudomány.)

A ma is titkokkal terhelt Róma aranytűzében *Bessarion* bíboros kora-reneszánsz villája előtt az a „varázslat” lep meg, amely a várost múltjában kövek törvényeivel is összeköti. *Bessarion* görög volt, 1439-ben avatta bíborossá *IV. Jenő* pápa – annak elismeréseként, hogy a ferrarai-firenzei zsinaton elérte: aláírják a „zsinatzáró unió” dokumentumát, amely végre megszünteti a „görög szakadarságot” A Rómához hú görög katolikus egyház az ő érdeme is.

Pedig másként indult a pályája: *Plethon* lábainál. *Platon* késői követőjénél, akinek gondolatsorában megbékéltek az olümposzi égi lakók és a kereszténység kiváló szellemei, s aki maga is várta, hogy a keleti és a nyugati részre szakadt egyház végre egyesüljön.

Bessarion 1439 után Rómában maradt, *Plethon* visszahúzódott *Mistrába*. Az előbbi hihetetlenül széles műveltségével, előrelátásával nyíltan kiállt az egység mellett, s gondoskodott arról, hogy görög testvérei – a múltjukra, kultúrájukra oly büszke bevándorlók – megkapják a szellemi táplálékot is: könyvtára *Itália* leggondozottabb kincsháza lett, amelynek gyűjteményét *Velence* adta. A lagúnák városa a menekült honfitársakat befogadta.

Az emlékezet, már szemben a *Spíciók* sírkertjével a *Via Appián*, a *Via Porta San Sebastiano* folytatásában *El Greco*, a *Görög* festő alakját, nyújtott arcú szentjeit is fölidézi. Bizonyára ő is forgatta *Bessarion* könyvtárának filozófusait, s már *Toledóban* szellemdús bölcselekként emlegették, amikor tovább emigrált. A megszakíthatatlan történetet mégsem a görög festővel folytatom, hanem *Domenico Muratori* értelmet-érzelmet megrázó képével, amely egyre távolabb innen, a *Traianus-fórum* közelében, a *Szent Apostolok* templomában látható. Rézsút a *San Marcello*-(szervita) templom, ahol *Róma* gazverte időszakában *Cola di Rienzo* meggyalázott holttestét ravatalra tették, míg máglyára nem került.

hírek ..... információk

Megjelent a Toronyirány magazin idei második száma, mely az egyházmegye területén minden templomban és egyházi intézményben ingyen kapható. A szokásos rovatokon kívül írárok, tudósítások találhatóak a szeminaristák győri találkozásjáról, Gáll Szabolcs diakónusszenteléséről, a nemzeti ünnep alkalmából átnyújtott, az egyházmegyei szolgálatért kapott kitüntettekéről, valamint a püspökségi dolgozók lelkinapjáról. A kiadvány továbbá beszámol a Házasság hete programsorozatról, illetve a Szegedi Dóm Látogatóközpont színes programjairól, kiállításairól, valamint tematikus sétáiról. A Tűzhely rovatban az ÁGOTA Közösség életét bemutató hosszabb írás olvasható, a História rovat fő témája pedig Ferenc pápa magyarországi apostoli látogatása. A magazint az egyházmegye életét bemutató rövid hírek zárják.

Hagyományos elsőpénteki nagykilencedet tart a Belvárosi Plébánia közössége május 5-én, pénteken a Dómban. Délután 4.00 órától 5.00 óráig szentségimádás lesz, melyet a rózsafüzér közös imádkozása követ az Árpádházi Szent Margit imacsoport közreműködésével. A 18.00 órakor kezdődő szentmise után a Jézus Szíve litániát végzik a közösség tagjai.

Május hónap minden napján az esti szentmise után a lorettói litániát imádkozzák a Belvárosi Plébánia közösségének tagjai a Székesegyházban.

Május 7-én, jövő vasárnap ünnepeljük anyák napját. Ebből az alkalomból a móravárosi Szent Kereszt templomban a 8.00 órakor, a felsővárosi Szent Miklós templomban pedig a 11.00 órakor kezdődő szentmise keretében köszöntik az édesanyákat és a nagymamákat. Az eseményre a gyermekek műsorral, a közösség tagjai virággal készülnek.

Május végéig két időszak kiállítással várja az érdeklődőket a Szegedi Dóm Látogatóközpont. Ballonyi Pál Margit festőművész Dicsértessék című szakrális témájú, vegyes technikával készült gyűjteményben 38 táblakép mellett 2 triptichon látható, a Szegeden Szűz Mária is papucsban jár című kiállítás a híres szegedi papucs történetét, és legszebb darabjait mutatja be.

Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök várja azoknak a 18. életévüket betöltött férfiaknak a jelentkezését, akik hivatást éreznek arra, hogy papként vállaljanak lelkipásztori szolgálatot a Szeged-Csanádi Egyházmegye közösségében, az idén érettségiznek, vagy már korábban tettek sikeres érettségi vizsgát, jó testi, szellemi, lelki állapottal rendelkeznek. Akik erre a szolgálatra vállalkoznak, felvételi kérelmüket kézzel írt levélben küldjék az alábbi címre: Kiss-Rigó László püspök, 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2. Jelentkezési határidő 2023. június 1.

Kulissza sétára várják az érdeklődőket május 13-án, szombaton 10 óra 30 perctől a Szegedi Dóm Látogatóközpont munkatársai. A 90 perces tematikus séta során a résztvevők megtekinthetik a Székesegyház különleges helyszíneit: a padlásteret, a karzatot, a templom 1928-1930 között épült, az Angster gyár által készített, akkor Európa harmadik legnagyobb templomi orgonáját. A sétát építéstörténeti ismertető, valamint számos érdekesség övezi. A program előzetes regisztrációhoz és jegyváltáshoz kötött. További információ a domlatogatokozpont@gmail.com elektronikus levélcímen, valamint a 06-20/2207-227-es telefonszámon kérhető.

Kateketikai szeminárium keretében április 19-én mutatták be „A katekézis direktóriuma” című kötetet, melyet az Új Evangelizáció Pápai Tanácsa 2020. március 23-án adott ki. A magyar fordítása 2022 októberében jelent meg. A Gál Ferenc Egyetemen rendezett, Új hangsúlyok és szempontok a katekézisben című szimpóziumon a dokumentum öt területét ismertették.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Kateketikai Intézete továbbképzést szervezett április 22-én az egyházmegye katekétáinak a Szegedi Dóm Látogatóközpontban. A rendezvényen mintegy 120 katekéta vett részt. A nap témája a fiatalokkal való kommunikáció lehetőségei és a bullying volt. A meghívott vendégek, Dochnal Roberta gyermekpszichiáter és Komáromi Katalin mentálhigiénés szakemberek előadásukban a prevenció és a korai felismerés lehetőségét hangsúlyozva beszéltek a bullyingról, az iskolai zaklatásról, és egyben rávilágítottak a katekéta szerepére a megtartó közösség formálásának hangsúlyozásával. Árki Kristóf kommunikációs szakember előadásában pedig bemutatta a legfiatalabb nemzedék médiahasználati szokásait és módjait.

Ferenc pápa magyarországi látogatásának tiszteletére a magyar posta tematikus személyes bélyeget bocsát forgalomba. A szelvényes bélyegív háromezer példányban készül, és április 27-től a készletek függvényében megvásárolható a filapostán, továbbá a magyar posta internetes áruházából.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia megbízásából elkészült a KAPP nevű mobilapplikáció, melyet bárki letölthet a Play Áruházból (Android), valamint az App Store-ból (IOS). Az applikáción a Magyar Katolikus Egyház hírei, eseményei, hasznos letölthető anyagai kaptak helyet, a tematikus menüpontok segítségével pedig az aktuális rendezvényekről értesülhet a látogató. Az applikáció weblapja, amely segíti a letöltést: kapp.hu

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Kozma Gábor,
Szeberényi Klára, † Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.